

**Geesteswetenschappen
Maatschappij- en Gedragwetenschappen**

Omstreden democratie

Subsidieronde 2010

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Doel	4
3	Richtlijnen voor aanvragers	5
	3.1 Wie kan aanvragen	5
	3.2 Wat kan aangevraagd worden	5
	3.3 Wanneer kan aangevraagd worden	6
	3.4 Het opstellen van de aanvraag	6
	3.5 Specifieke subsidievoorwaarden	6
	3.6 Het indienen van een aanvraag	6
4	Beoordelingsprocedure	7
	4.1 Procedure	7
	4.2 Criteria	8
	4.3 Samenstelling stuurgroep en programmacommissie	9
5	Overige informatie	10
	5.1 Contact	10
6	Bijlage: Globaal tijdpad	11

1 Inleiding

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) is in december 2006 met het onderzoekprogramma Omstreden democratie gestart. Dit programma is ontwikkeld binnen het NWO-thema Bestuur in beweging door de gebieden Geesteswetenschappen en Maatschappij- en Gedragwetenschappen in samenwerking met vier ministeries en drie adviescolleges, te weten:

- het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit;
- het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;
- het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid;
- de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling;
- de Raad voor het Openbaar Bestuur.

Het programma heeft een looptijd van 5 jaar (2007-2011).

In deze vierde 'Oproep tot het indienen van aanvragen' wordt informatie gegeven over de mogelijkheden tot het indienen van subsidieaanvragen, de voorwaarden waaraan subsidieaanvragen moeten voldoen en over de procedure die bij de beoordeling van de aanvragen gehanteerd wordt. Ook is een korte beschrijving van de inhoud van het programma opgenomen. De volledige programmabeschrijving kan worden gedownload van de internetsite van NWO-Geesteswetenschappen (www.nwo.nl/omstredendemocratie) of worden opgevraagd bij het programmabureau.

Deze vierde ronde heeft een beperkt karakter. Beschikbaar zijn slechts een gering aantal subsidies voor Kortlopend toegepast onderzoek en voor Verkennende studies.

De stuurgroep van het programma Omstreden Democratie geeft hierbij het volgende in overweging: het aantal voorstellen uit de geschiedwetenschappen is zowel in termen van indiening als honorering tot nu toe relatief laag gebleven. De stuurgroep betreurt deze lacune en roept in het bijzonder historici op om in de subsidieronde voor 2010 in te dienen. Uiteraard zullen alle ingediende voorstellen uitsluitend aan de huidige beoordelingscriteria getoetst worden.

2 Doel

Het programma Omstreden democratie gaat over het functioneren en de kwetsbaarheid van de democratie. De titel van het programma geeft aan dat democratie nooit een vaststaand gegeven is. Het programma benadert de democratie als een model en een praktijk die voortdurend in een proces van herdefiniëring, herpositionering, herwaardering, herlegitimering en aanpassing verkeren. Daarmee onderscheidt het programma zich van eerder onderzoek naar democratie en democratisering, waarin werd uitgegaan van een vastomlijnd concept van democratie, om vervolgens de vraag te beantwoorden onder welke voorwaarden democratisering kon optreden en een democratie levensvatbaar was.

Binnen het programma Omstreden democratie zijn de volgende themavelden geformuleerd:

- Conceptualisering en waardering;
- Vestiging en institutionalisering;
- Participatie, mobilisatie en communicatie.

Het programma heeft een vierledige doelstelling. Deze doelstellingen zijn van wetenschappelijke en van maatschappelijke aard:

- de eerste doelstelling is een vernieuwing van het democratieonderzoek. Het programma onderscheidt zich van eerder onderzoek, waarin werd uitgegaan van een vast omlijnd concept van democratie;
- voor dit programma is bij uitstek een multidisciplinaire aanpak nodig. Het programma Omstreden democratie beoogt derhalve, ten tweede, uitdrukkelijk een impuls te geven tot een vernieuwende samenwerking tussen onder meer het historische, het sociaal-wetenschappelijke en filosofische onderzoek op het gebied van democratie;
- ten derde beoogt het programma een impuls te geven tot verbreding en internationalisering van het 'democratie'-onderzoek in Nederland;
- ten vierde moet met de wetenschappelijke bestudering van de aard, de waardering en het functioneren van de democratie ook een maatschappelijk belang worden gediend.

Het budget voor de derde subsidieronde zal worden besteed aan:

- (1 à 2) projectsubsidies ten behoeve van kortlopend toegepast onderzoek;
- (2 à 3) subsidies voor verkennende studies.

3 Richtlijnen voor aanvragers

3.1 Wie kan aanvragen

Aanvragen kunnen worden ingediend door senioronderzoekers van Nederlandse instellingen voor Wetenschappelijk Onderwijs en Onderzoek en/of onderzoekers van de door NWO erkende instituten. Aanvragers die niet verbonden zijn aan een door NWO erkende instelling, kunnen in samenwerking met universitaire onderzoekers een aanvraag indienen.

3.2 Wat kan aangevraagd worden

Projectsubsidies voor kortlopend toegepast onderzoek zijn bedoeld voor vernieuwend, maatschappelijk relevant onderzoek waarbij een snel resultaat gewenst is. Het gaat daarbij om beleidsgericht onderzoek en analyse van actuele onderwerpen die uitwerking geven aan een of meerdere van de in de programmabeschrijving vermelde thema's. Dit type onderzoek kan maximaal 1 jaar duren.

Ten behoeve van een projectsubsidie voor Kortlopend toegepast onderzoek kan een subsidie met een maximale omvang van € 65.000 worden aangevraagd. Bij projecten die deze omvang overschrijden, is medefinanciering een vereiste. Uitgangspunt voor toe te kennen subsidies t.b.v. personele kosten zijn de afspraken die door NWO met de universiteiten hierover in het Akkoord NWO-VSNU 2001 ("Bekostiging Wetenschappelijk Onderzoek 2008") zijn gemaakt, zoals die gelden op het moment van toekenning.

In het kader van een projectsubsidie voor Kortlopend toegepast onderzoek kan het volgende worden aangevraagd:

- personele kosten ten behoeve van een onderzoeker op senior niveau (maximaal € 62.812)
- personele kosten ten behoeve van een onderzoeker op junior niveau (promovendus) die onder leiding van een senior onderzoeker staat (maximaal € 40.783)
- vervangingssubsidie ten behoeve van een senior onderzoeker (maximale subsidietermijn 1 jaar, 0,5 fte) (maximaal € 25.000)
- materiële kosten ten behoeve van b.v. buitenlandse reizen, verblijfkosten etc.

De standaardbedragen voor een senior en een junior zijn gebaseerd op het salarispeil van het VSNU-contract van 1-7-2009.

Voor wat betreft de personele middelen worden de volgende gegevens gevraagd: de aard (senior, junior/promovendus, vervanging), de duur en de omvang van de aanstelling (in fte). Voor de senior en junior onderzoeker geldt een duur van maximaal 1 jaar. De duur van de vervanging bedraagt in beginsel maximaal 1 jaar en betreft alleen het niet-onderzoeksdeel van een dienstverband, tot een maximum van 0,5 fte. Vervanging kan alleen worden aangevraagd voor de aanvrager (de senior onderzoeker).

Wanneer door derden aan het onderzoek wordt bijgedragen, dient beschreven te worden wie bijdraagt en wat wordt bijgedragen. Door u opgegeven medefinanciers dienen schriftelijk garant te staan voor hun bijdragen.

Subsidies voor Verkennende studies zijn kortlopende studies, die tot doel hebben onontgonnen terreinen in kaart te brengen. Dat kunnen zijn nieuwe terreinen van onderzoek binnen de in het programma Omstreden democratie onderscheiden themavelden, nieuwe vragen binnen bestaande terreinen van onderzoek – eveneens

binnen de in het programma onderscheiden gebieden – of nieuwe onderzoeksmethoden. Gedacht kan worden aan studies in de vorm van essays die vooruitlopen op elders niet in het kader van dit programma gefinancierd langlopend onderzoek of aan pilotstudies. Voorwaarde is dat de verkennende studies tot een publicatie leiden. Dit type onderzoek kan maximaal 6 maanden duren.

Ten behoeve van een Verkennende studie kan een vervangingssubsidie met een maximale omvang van € 12.500 voor een senior onderzoeker worden aangevraagd. Bij projecten die deze omvang overschrijden, is medefinanciering een vereiste.

De duur van de vervanging bedraagt maximaal 6 maanden en betreft alleen het niet-onderzoeksdeel van een dienstverband, tot een maximum van 0,5 fte. Vervanging kan alleen worden aangevraagd voor de aanvrager (de senior onderzoeker).

Wanneer door derden aan het onderzoek wordt bijgedragen, dient beschreven te worden wie bijdraagt en wat wordt bijgedragen. Door u opgegeven medefinanciers dienen schriftelijk garant te staan voor hun bijdragen.

3.3 Wanneer kan aangevraagd worden

Uiterste termijn voor het indienen van aanvragen voor Kortlopend onderzoek en aanvragen voor subsidies t.b.v. van Verkennende studies is **15 maart 2010, 12.00 uur**. Aanvragen kunnen na de deadline niet meer worden verbeterd of aangevuld. Voor meer informatie over de procedure en het tijdschema zie 3.6 en 5.1.

3.4 Het opstellen van de aanvraag

Zie het document 'Richtlijnen voor het indienen van een subsidieaanvraag' op de Omstreden democratie website (www.nwo.nl/omstredendemocratie > Subsidie-informatie).

3.5 Specifieke subsidievoorwaarden

De algemene subsidiebepalingen van NWO zoals vastgelegd in de 'Regeling Subsidieverlening' zijn van toepassing.

3.6 Het indienen van een aanvraag

Aanvragen kunnen uitsluitend via het elektronische aanvraagstelsel van NWO, Iris genaamd, worden ingediend. De benodigde richtlijnen worden gedownload van de NWO-website (www.nwo.nl).

4 Beoordelingsprocedure

4.1 Procedure

In het kader van deze call kunnen alleen uitgewerkte aanvragen worden ingediend. Er wordt niet gewerkt met vooraanmeldingen. De ontvankelijkheid van de voorstellen wordt op basis van de volgende criteria vastgesteld:

Inhoudelijke aspecten:

- past het voorgestelde onderzoek inhoudelijk in het programma Omstreden democratie?

Administratieve aspecten:

- is de aanvraag ingediend in het kader van de Call for Proposals van het programma Omstreden democratie?
- voldoet de aanvraag aan de financiële kaderstelling die op een project van toepassing is?

De programmacommissie heeft tot taak te beoordelen of de aanvragen inhoudelijk opzicht ontvankelijk zijn. Het programmabureau beoordeelt de ontvankelijkheid van de aanvragen wat betreft de administratieve aspecten.

Aanvragen voor projectsubsidies voor Kortlopend toegepast onderzoek

De aanvragen worden beoordeeld door de programmacommissie. Omdat het bij het *toegepast onderzoek* om kortlopende projecten met relatief kleine budgetten gaat, is hierbij art. 2.10 van de NWO-subsidieregeling van toepassing, waarbij wordt afgezien van de inzet van externe referenten. De programmacommissie komt tot een voorgenomen oordeel over de kwaliteit van de aanvragen. Deze worden toegezonden aan de indieners die de gelegenheid hebben commentaar te geven (weerwoord). De programmacommissie bespreekt of de reacties van de aanvragers aanleiding geven het voorgenomen oordeel te herzien en komt tot een definitief oordeel.

De stuurgroep toetst de beoordeling marginaal en stelt vervolgens – op basis van de voordracht van de programmacommissie – de definitieve beoordeling van de aanvragen vast. Voorts stelt de stuurgroep een prioriteitsvolgorde van de goedgekeurde voorstellen op. Daarbij kunnen ook beleidsmatige overwegingen een rol spelen (bijvoorbeeld: de urgentie van het voorgestelde onderzoek). Met die prioriteitsvolgorde als uitgangspunt worden de te honoreren onderzoeken vastgesteld.

De aanvragen voor projectsubsidies voor Kortlopend toegepast onderzoek dienen uiterlijk zes maanden na toekenning van start te gaan.

Aanvragen voor subsidies t.b.v. verkennende studies

De aanvragen worden door de programmacommissie beoordeeld. Omdat bij de *verkennende studies* het om kortlopende projecten met relatief kleine budgetten gaat, is hierbij art. 2.10 van de NWO-subsidieregeling van toepassing, waarbij wordt afgezien van de inzet van externe referenten. De programmacommissie komt tot een voorgenomen oordeel over de kwaliteit van de aanvragen. Deze worden toegezonden aan de indieners die zo de gelegenheid hebben commentaar te geven (weerwoord). De programmacommissie bespreekt of de reacties van de aanvragers aanleiding geven het voorgenomen oordeel te herzien en komt tot een definitief oordeel.

De stuurgroep toetst de beoordeling marginaal en stelt vervolgens – op basis van de voordracht van de programmacommissie – de definitieve beoordeling van de aanvragen vast. Voorts stelt de stuurgroep een prioriteitsvolgorde van de

goedgekeurde voorstellen op. Daarbij kunnen ook beleidsmatige overwegingen een rol spelen (bijvoorbeeld: de spreiding over de thema's ten aanzien waarvan verkennende studies ingediend kunnen worden). Met die prioriteitsvolgorde als uitgangspunt worden de te honoreren onderzoeken vastgesteld. De aanvragen voor subsidies t.b.v. verkennende *studies* dienen uiterlijk zes maanden na toekenning van start te gaan.

4.2 Criteria

Aanvragen moeten passen binnen de doelstelling en definitie van het programma *Omstreden democratie*, zoals beschreven in de programmanotitie.

Aanvragen voor Kortlopend toegepast onderzoek

De beoordelingscriteria van aanvragen voor Kortlopend toegepast onderzoek zijn:

- wetenschappelijke kwaliteit
  - 1 originaliteit van de vraag-/doelstelling en/of methode/benadering;
  - 2 wetenschappelijk belang van het voorgestelde onderzoek;
  - 3 helderheid van de probleemstelling;
  - 4 geschiktheid van de benadering/methodologie;
  - 5 haalbaarheid van het onderzoeksvoorstel, inclusief kwaliteit van de onderzoeksgroep, de infrastructuur en het werkplan.
- verwachte beleidsrelevantie van het onderzoeksvoorstel, blijkend uit
  - 1 de relevantie voor (het debat over) huidige vormen van democratie, en/of
  - 2 de meerwaarde voor initiatieven van overheden.
- de wijze waarop het publieke debat en in het bijzonder beleidsmakers in het onderzoek betrokken worden*.

Aanvragen voor subsidies t.b.v. van verkennende studies

De beoordelingscriteria van aanvragen voor subsidies t.b.v. verkennende studies zijn:

- wetenschappelijke kwaliteit
  - 1 originaliteit van de vraagstelling en/of methode;
  - 2 wetenschappelijk belang van het voorgestelde onderzoek;
  - 3 helderheid van de probleemstelling;
  - 4 geschiktheid van de benadering/methodologie;
  - 5 haalbaarheid van het onderzoeksvoorstel, inclusief kwaliteit van de onderzoeksgroep, de infrastructuur en het werkplan.
- mogelijke bijdrage tot het in kaart brengen van onontgonnen terreinen
- relevantie voor het programma.

*Betrokkenheid van beleidsmakers bij de uitwerking van de vraagstelling en bij de verspreiding van de resultaten

Een van de belangrijkste doelstellingen van het programma Omstreden democratie is het analyseren van de aard en achtergronden van vragen omtrent democratie die worden opgeroepen door ontwikkelingen in de wetenschap en door de toepassingen van die ontwikkelingen in de maatschappij. Hierbij gaat de aandacht in het bijzonder uit naar vragen waarmee beleidsmakers worden geconfronteerd. Met het oog hierop is het van belang dat er een wisselwerking plaats heeft tussen onderzoekers en de doelgroep (beleidsmakers) bij het formuleren van de onderzoeksvragen alsmede bij de verspreiding van de resultaten. In de aanvragen voor projectsubsidies dient duidelijk gemaakt te worden welke contacten met het oog op deze wisselwerking zijn gelegd, waartoe deze hebben geleid en welke verdere stappen ondernomen zullen worden.

4.3 Samenstelling stuurgroep en programmacommissie

Het programma Omstreden democratie wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een stuurgroep en een programmacommissie. Het secretariaat van beide wordt verzorgd door NWO. De stuurgroep van het stimuleringsprogramma is samengesteld uit vertegenwoordigers van de gezamenlijke financiers van het programma (NWO-gebieden en ministeries) en vertegenwoordigers van de drie bij het programma betrokken adviescolleges. De stuurgroep is belast met de algehele coördinatie, en heeft een duidelijke inbreng in de ontwikkeling van het programma, met name ten aanzien van kennisuitwisseling. De stuurgroep stelt de te honoreren onderzoeken vast op basis van een door de programmacommissie opgesteld prioriteitsadvies.

De programmacommissie bestaat uit onderzoekers die deskundig zijn op het gebied van democratie-onderzoek en is verantwoordelijk voor de inhoudelijke begeleiding en wetenschappelijke coördinatie van het brede terrein van het programma.

Stuurgroep

Dr. M.H. Klijnsma

Plv. directeur Openbaar Bestuur en Democratie, tevens hoofd Kwaliteit en Kaderstelling Bestuur Ministerie van BZK

Drs. J.P.G. Thewissen

Directie Kennis, ministerie van LNV

Drs. P. Basset

programmacoördinator Beleid met Burgers, ministerie van VROM

Mw. Dr. M.A.D. Delen

directie Eenheid Oorlogsgetroffenen en Herinnering WO II, ministerie van VWS

Dr. R. Janssens

projectleider Democratie, RMO

Dr. C.J.M. Breed

secretaris, ROB

Dr. H. Dijkstra

stafmedewerker, WRR

Prof.dr. M.R. Prak

Geschiedenis, faculteit Geesteswetenschappen, Universiteit Utrecht; gebiedsbestuur Geesteswetenschappen

Prof.dr. R.B. Andeweg

faculteit Sociale Wetenschappen / Politieke Wetenschappen Universiteit Leiden; gebiedsbestuur Maatschappij- en Gedragwetenschappen

Programmacommissie

Mw. Prof.dr. E. Witte, voorzitter

faculteit Kunsten, Talen en Literatuur, Vrije Universiteit Brussel

Prof.dr. R.A.M. Aerts

faculteit Letteren / Geschiedenis, Radbouduniversiteit Nijmegen

Prof.dr. F.R. Ankersmit

faculteit Letteren / Geschiedenis, Rijksuniversiteit Groningen

Prof.dr. P. de Rooij

faculteit Geesteswetenschappen / Geschiedenis en Regiostudies, Universiteit van Amsterdam

Prof.dr. K.L.K. Brants

Amsterdam School of Communications Research ASCoR, Universiteit van Amsterdam

Prof.dr. P. Dekker

instituut Globus, Universiteit van Tilburg

5 Overige informatie

5.1 Contact

Voor meer informatie zij verwezen naar de brochure van het programma *Omstreden Democratie* en de website van het programma (www.nwo.nl/omstredendemocratie), alwaar de richtlijnen voor het indienen van voorstellen gepubliceerd zijn.

Het programmabureau bestaat uit:

- Dr. M.J.H. Linssen (contactpersoon voor het gebied Geesteswetenschappen, programmasecretaris)
Telefoon: +31 (0)70 344 06 25
e-mail: m.linssen@nwo.nl

- Mw. drs. L.J. ter Beek (contactpersoon voor het gebied Maatschappij- en Gedragwetenschappen)
Telefoon: +31 (0)70 344 09 81
e-mail: l.terbeek@nwo.nl

- Mw. S.G. Soeleman (programmasecretariaat)
tel: +31 (0)70 344 07 57
e-mail: s.soeleman@nwo.nl

6 Bijlage: Globaal tijdpad

Aanvragen voor *Kortlopend toegepast onderzoek* en voor *Verkenkende studies*:

- december 2009: de Call for Proposals wordt gepubliceerd;
- 15 maart 2010: deadline indienen aanvragen;
- maart-april 2010: de aanvragen worden door de programmacommissie aan de hand van de criteria beoordeeld en de goedgekeurde aanvragen worden vervolgens geprioriteerd;
- april 2010: de aanvragers ontvangen het voorgenomen oordeel van de programmacommissie over hun aanvraag;
- mei 2010: de aanvragers worden in de gelegenheid gesteld te reageren op het voorgenomen oordeel;
- mei 2010: de programmacommissie bespreekt of de reacties van de aanvragers aanleiding geven het voorgenomen oordeel te herzien; de commissie komt tot een definitieve prioritering;
- juni 2010: de programmacommissie adviseert de stuurgroep over de beoordeling van de aanvragen en de prioriteitsvolgorde van de goedgekeurde aanvragen; de stuurgroep gaat op basis van het advies over tot besluitvorming en stelt de te honoreren onderzoeksvorstellen vast;
- de gehonoreerde voorstellen starten uiterlijk zes maanden na toekenning.